

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

1 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 119 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

Ван Чень,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»;
викладач Дилянського університету (Китай)

ФЕНОМЕН ДРАМАГЕРМЕНЕВТИЧНОГО ДОСВІДУ У ВОКАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Підготовка майбутніх викладачів вокалу передбачає навчання співу оперних творів. Це складний процес, оскільки потребує спеціального драматичного досвіду. У науковому дискурсі застосовують поняття «досвід» відповідно до фахової підготовки співака, з урахуванням його професійної ментальної специфіки. Уваги слугує дослідження О.Оганезової-Григоренко (2009) про менталітет вокалістів. Поняття художньо-виконавського досвіду суголосні з поняттями вокальної художньо-виконавської підготовки. Відповідно до зазначеного явища фахового змісту розкривається й відповідне поняття у дослідженні Чжан Яньфена (2012). На думку дослідника, цей феномен характеризується біфункціональним характером, оскільки в його основі полягає художньо-синтезований виконавський комплекс, який побудований на «...основі засвоєння художньо-культурних детермінант і особливостей вокальної творчості, художнього самовираження, оволодіння вокальним голосом і художньо-виконавськими засобами інших видів мистецтва...», серед компонентів є «художньо-артистичний комплекс» (Чжан Яньфен, 2012, с. 189). Останній не може бути реалізований поза драматичним досвідом. Так саме сприяє розвитку зазначеної якості певні технології партисипації та персоніфікації (Ло Чао, 2018), а також специфічність художньо-комунікативного досвіду вокаліста (Мен Сіан). Стосовно дослідження Ло Чао, вкажемо на особливу значущість принципа «...згоди в персоніфікованій взаємодії у двох векторах – засвоєнні зовнішніх культурних процесів та засвоєнні внутрішніх психолого-творчих процесів вокального виконавства та вокально-педагогічної діяльності» (Ло Чао, 2018, с. 7). З нього актуалізується й комунікативний аспект драматичності, який передбачає не тільки вміння сприймати і розуміти безпосередньо текст музичного, зокрема, вокального твору, а й уявлення сутності образу героя, який є носієм певних знань, цінностей, уподобань.

Проблема драматургічної компетентності зв'язана досвідом розгортання музично-образної драматургії твору, уявлення та осмислене ставлення до розгортання усіх його ліній, що символізують той або той образ. Недарма в

драмагерменевтичній підготовці вокаліста актуалізовано саме акторський компонент, вміння передавати текст і контекст образних ліній. Герої завжди ведуть діалоги, які в музичній тканині вокального твору виявляються в дуетах, тріо, квартетах. Але коли окрема арія, романс вибирається з цілісного оперного твору як окреме, то контекст наявних героїв має бути присутній в уявленнях і співака, і слухачів.

Безпосередньо драмагерменевтичний контент в мистецькому освітньому дискурсі, зокрема на рівні технології ґрунтовно представлений в доробку науковців О. Олексюк, О. Ребрової та О. Мікулінської (Olga Oleksiuk, Olena Rebrova & Olga Mikulinska, 2019).

Розглянувши докладно предсталвенні позиції науковців стосовно драматургії виконавства, її театрального супроводжувального контексту у вокальному мистецтві, вводимо до наукового тезаурусу поняття «драмагерменевтичний досвід вокаліста». Цей феномен розглядаємо як фахову якість, що характеризує гнучке застосування набутих знань, умінь, здатності виконання вокальних партій як результату їх творчого осмислення в контексті портретування певних героїв-амплуа.

Такий досвід базується на опануванні різних вокальних драм, оперних спектаклів, які відрізняються за жанровою та стильовою проєкціями.

Зокрема, в Китаї стає актуальним збереження таких оперних драм, які зникають. Прикладом є монгольська опера Фусинь, яка є дев'ятим оперним жанром етнічних меншин Китаю. Редакційний комітет Китайської оперної історії визнав її як цінність етнічної спадщини і як жанр, який потребує дослідження і оновлення. Драматургія цього жанру заснована на сполучанні в драматургічне ціле окремих народних монгольських пісень.

Таким чином, відродження стародавньої монгольської драми, як і інших цінностей музичної спадщини людства – в зоні відповідальності майбутніх вокалістів та викладачів вокалу, а педагогічною метою в цьому питанні стає формування драмагерменевтичного досвіду

Література

1. Ло Чао. (2018). *Методика вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва засобами технології персоніфікації*. (Автореф. дис канд.пед.наук). Суми. СумДПУ імені А С.Макаренка.
2. Мен Сіан. (2019). *Методика формування художньо-комунікативного досвіду майбутніх викладачів вокалу в педагогічних університетах*. (Автореф. дис канд.пед.наук). Суми. СумДПУ імені А С.Макаренка.
3. Оганезова-Григоренко, О. В. (2009). *Формування професійного менталітету майбутніх вокалістів у процесі фахової підготовки* (Дис. ... канд.

пед. наук). Одеса. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського. 191 с.

4. Чжан, Яньфен. (2012). *Методика вокальної художньо-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в університетах України і Китаю*. (Дис. канд. пед. наук). Київ, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова. 253 с.

5. Olga Oleksiuk, Olena Rebrova & Olga Mikulinska. (2019). Dramatic Hermeneutics As a Perspective Technology In the Artistic Education. *Journal of History Culture and Art Research Sayı 3*. <http://kutaksam.karabuk.edu.tr/index.php/ilk/index>).

Ситніченко Карина

(Україна, м. Кривий Ріг,
Криворізький державний
педагогічний університет)

ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Формування вокально-педагогічних цінностей у майбутніх учителів музичного мистецтва є важливим етапом їх професійної підготовки, оскільки вони мають надавати якісний вокальний та музичний розвиток учням. Цінності в даному випадку мають важливе значення, оскільки вони визначають пріоритетність підходу до роботи із учнями та формують етичну основу діяльності вчителя музики. Поняття «цінність» має значний методологічний потенціал. У сучасну епоху глобалізації, теорія цінностей відчуває потребу в оновленні, щоб відповідати соціальним та науково-технічним викликам. На думку українського академіка В. Кременя, «цінність – це не те, що можна витратити на щось, що має перехідне, вузьке значення, а те, заради чого проживається життя...Цінність несе в собі зміст належного, вона повинна мати загальний характер для певного життя, певної особистості і певної своєрідної культури» [1].

Основна мета формування вокально-педагогічних цінностей полягає в тому, щоб майбутні вчителі музичного мистецтва розуміли важливість та необхідність вокального мистецтва у житті людини, а також були здатні ефективно навчати вокальним навичкам своїх учнів.

У результаті формування вокально-педагогічних цінностей, майбутні учителі музичного мистецтва отримують необхідні навички та знання для ефективного викладання вокалу, а також розвитку вокальних навичок своїх